

عقدالوضع

عقدالوضع، یکی از [اصطلاحات](#) به‌کار رفته در [علم منطق](#) بوده و به‌معنای نسبت وصف عارض بر موضوع به ذات موضوع است.

فهرست مندرجات

- [۱ - توضیح اصطلاح](#)
- [۲ - مستندات مقاله](#)
- [۳ - پانویس](#)
- [۴ - منبع](#)

توضیح اصطلاح

نسبت و ربط وصف عنوانی موضوع به ذات آن موضوع را «[عقدالحمل](#)» می‌خوانند؛ مثلاً هر گاه گفته شود: «هر عالمی متدین است»، عالم که موضوع است بر دو چیز دلالت می‌کند: ۱. ذاتی که معروض وصف علم، و معنون به این عنوان است؛ ۲. وصف و عنوانی که عارض بر ذات است. نسبت جزء دوم به جزء اول، «عقدالوضع» نام دارد. این نسبت نیز مانند عقدالحمل (نسبت وصف محمولی به موضوع) در متن واقع دارای کیفیتی است که در تعیین آن بین دانشمندان دو قول حادث شده است: بعضی این [کیفیت](#) را اعم از [فعلیت](#) و [امکان](#) دانسته و بعضی دیگر در همه موارد، آن را منحصر در فعلیت دانسته‌اند.^[۱] مجتهد خراسانی (شهابی)، محمود، رهبر خرد، ص ۲۳۶.^[۲] [مشکوٰه‌الدینی، عبدالمحسن، منطق نوین مشتمل بر اللعنت المشرقیه فی الفنون المنطقیه، ص ۲۷۸-۲۷۹.](#)

مستندات مقاله

در تنظیم این مقاله از منابع ذیل استفاده شده است:

- مجتهد خراسانی (شهابی)، محمود، رهبر خرد.
- [مشکوٰه‌الدینی، عبدالمحسن، منطق نوین مشتمل بر اللعنت المشرقیه فی الفنون المنطقیه.](#)

پانویس

- [↑] مجتهد خراسانی (شهابی)، محمود، رهبر خرد، ص ۲۳۶.
- [↑] [مشکوٰه‌الدینی، عبدالمحسن، منطق نوین مشتمل بر اللعنت المشرقیه فی الفنون المنطقیه، ص ۲۷۸-۲۷۹.](#)

منبع

پایگاه مدیریت اطلاعات علوم اسلامی، برگرفته از مقاله «عقدالوضع»، تاریخ بازیابی ۱۳۹۶/۳/۱.